

Sinkó István

Az univerzum túlcsoordulása

Klimó Károly
kiállítása

Művészetek Háza, Modern Képtár –
Vass László Gyűjtemény, Veszprém,
2021. V. 29. – VII. 31.

*Igen, a fény a teremtés kezdete. A fény maga a Kozmosz.
A szellem a fény. A sötétség pedig egyenrangú a fényvel.
Nem gonosz, nem semmi, mint Newton vélte, hanem,
ahogy Goethe mondja, a fény társa.*

Axel Matthes

Axel Matthes német író és könyvkiadó néhány éve barátjának, Klimó Károlynak elküldte egy írását, a *Táj megvilágításban* című esszét. Klimót magával ragadta a globális létszemléletnek ez a néhol panteisztikus, máskor ököcentrikus megközelítése, ahogy a festő előszavában írja, „érzelemmel és szenvedéllyel átítatott ábrázolása a teremtett világnak”. Az írás sok irányból reagál a táj mai képére, de az univerzális teljességet, a szakrális, spirituális felfogást is magáévá teszi. Izgalmas természetkép, melyet a kiállítás katalógusában olvashattunk el.

Klimó Károly a saját világát, képi nyelvét adta hozzá ehhez a szöveghez, nem illusztrált, inkább reflektált. A gondolatok erős absztrakcióját a festő expresszív absztrakt papírmunkái kísérik. Cím nélküli darabok, kis méretű kollázs-festmények, vegyes technika, miként azt már a korábbi évtizedek alkotói korszakaiból ismerhetjük.

Klimó érzelemgazdag, rétegesen egymásra épített, a drámaiságot hangsúlyozó képeivel valóban ráirányítja a figyelmet a Föld valós problémáira. Teszi mindezt saját nyelvén, saját képi közegében. A sorozat – mely a Vass-gyűjtemény felső szintjén talált helyet (kurátor Hegyeshalmi László) – gazdag színvilágát, játékos, olykor tragikus hangvételű kompozícióit oda-vissza „olvasva” lehet leginkább befogadni.

„Az én munkáim kísérletképp egy réteget igyekeznek megragadni Axel Matthes írásának gondolatvilágából” – írja Klimó. Ez a teljes képsorozatot áttekintve a föld drámája, melyet a fény világít meg s tesz érezhetővé. „Zöld volt a fény, azután barnás, mint a nyúl bundája, majd fekete, miközben bíbor is volt benne” – idézi Jean Gionót Matthes. És a képeken feltűnik mindez: a mély barnákban felvillanó rubin, a zöldek és a feketék. Rétegek, kérgek, a talaj árnyalatai a fény változásakor, a napszakokban csillámló, majd elenyésző természet színei. A kiállításon szereplő képek legtöbbje tenyérnyi, mintha Klimó Károly metszeteket, talajlemezeket emelt volna fel és helyezett

↑
KLIMÓ Károly: *Cím nélkül*
olaj, papír, kollázs, 33×23 cm
Fotó: Rosta József
A művész jóvoltából

↑
 KLIMÓ Károly:
Cím nélkül,
 olaj, papír, kollázs,
 42x62 cm
 Fotó: Navratil Ferenc
 A művész jóvoltából

KLIMÓ Károly:
Ablakban fények, 2019
 olaj, falemez,
 70x100 cm
 Fotó: Navratil Ferenc
 A művész jóvoltából
 ↓

volna keretbe. Mintha nem az érzelmes feldolgozót, inkább a kutatót, a szemlélődő és kísérletező tudóst látnánk a munkák mögött. Persze Klimó expresszív festészeti nyelve nem nélkülözi az érzelmeket, indulatokat, de itt ezen a kis sorozaton inkább tárgyilagos a leképezés, közelebb áll absztrakthoz, a konkrétéhoz, mint az expresszívhez. Ennek oka lehet talán a kis formátum, mely nem lobog, heveskedik, hanem odasimul, nyugtatóan tárja magát a néző elé. A kis formátumok azonban hosszabb szemlélés után egyre monumentálisabb hatást keltenek. Szinte látjuk a túlcsonduló természetet, a fölénk nőő Gaiát.

Klimó Károly egyenletes, félreismerhetetlen képi világgal bír, munkásságát jellegzetes „védjegyekkel” építi körbe. 1998-ban Forgács Éva így jellemezte a művészt: „Az egyensúly megteremtése Klimó számára a pszichikai mélyrétegekből feltörő ösztönösség és az intellektus egybehangolását jelenti.” Ez a megállapítás igaz a 2020–2021-ben készített munkákra is. Érzelmi és értelmi indukcióknak engedve jut el Klimó a kiállításon látható művek megalkotásához. A szöveg inspiratív ereje, a számos irodalmi idézet és ugyanakkor a szerző természet iránti mély, érzelmi elköteleződése egyként hatottak a képek születésére. Klimó saját szakmaiságát, régtől kialakított technikai arzenálját használta fel, de úgy, hogy az ne váljon önisméltléssé. Ezért felfedezésszerű a mostani tárlat azok számára is, akik régtől ismerik Klimó Károly művészetét. A rendezés sikeresen „ritmizálja”, csoportosítja a szöveg és kép erővonalai által megjelenő belső szabályrendszert. Nemcsak az egymásra ható képek, hanem a különállás és összetartozás játéka is létrejön.

A Vass-gyűjtemény új kiállítása elegáns katalógussal egészül ki, bár sajnálhatjuk, hogy a hét fejezetből álló írást csak itt, a katalógusban olvashatjuk. Izgalmas lett volna a falakon összevetni a képi és a verbális tartalmakat. Mindkét szerző, a német író-kiadó és a magyar művész így is elégedett lehet, hiszen szándékaik méltó környezetben valósulnak meg. A néző, majd olvasó átérezheti a *Táj megvilágítását* minden aspektusból.

